

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ДИТИНСТВА
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ II Всеукраїнської
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
для НАУКОВЦІВ,
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ,
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
АСПІРАНТІВ,
МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

**24 жовтня 2025 р,
м. ОДЕСА**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ДИТИНСТВА
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти,
аспірантів, молодих учених

(24 жовтня 2025 р, м. Одеса)

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 5 від 30 жовтня 2025 року)

Рецензенти:

Ковтун О. В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов і перекладу, ДНП «Державний університет «Київський авіаційний інститут» (м. Київ, Україна)

Княжева І. А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Організаційний комітет:

Богущ Алла Михайлівна, дійсний член НАПН України, академік, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Березовська Людмила Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Найда Руслана Григорівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти;

Діхтяренко Станіслава Вадимівна, викладач-асистент кафедри теорії та методики дошкільної освіти.

Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти: зб. наукових праць за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 24 жовтня 2025 р. / за ред. Л. Березовської. Івано-Франківськ : НАІР, 2025. 260 с. ISBN 978-617-8768-09-6

До збірника увійшли тези доповідей учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти». У представлених роботах висвітлено актуальні питання впровадження освітніх технологій у процес підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в умовах сучасного інформаційного простору; розглянуто інноваційні підходи до професійного становлення фахівців; проаналізовано зарубіжний досвід розроблення та реалізації освітніх інновацій у системі дошкільної освіти.

Збірник призначено для науково-педагогічних, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, аспірантів, молодих учених, а також усіх, хто цікавиться проблемами розвитку сучасної дошкільної освіти.

Матеріали розміщено в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, їхню відповідність вимогам чинного правопису і достовірність фактів та статистичних даних несуть автори

simulation technology. Applied Mathematics and Nonlinear Sciences. 2023. вип. 9. С. 1–16.

Людмила БЕРЕЗОВСЬКА,
доктор педагогічних наук, професор кафедри
теорії та методики дошкільної освіти
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», м. Одеса (Україна)

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Актуальність проблеми. Сучасна система дошкільної освіти в Україні перебуває в умовах постійних трансформацій, що зумовлює необхідність підготовки фахівців нового покоління – творчих, компетентних, здатних до інноваційної діяльності. Професійне зростання вихователя закладу дошкільної освіти тісно пов'язане з умінням упроваджувати педагогічні інновації, критично осмислювати нові ідеї та адаптувати їх до освітнього процесу. Аналіз результатів сучасних наукових досліджень у галузі педагогіки дозволяє зробити висновок, що інноваційна діяльність майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти є важливим чинником їхнього професійного становлення та зростання. Використання інноваційних технологій у процесі професійної підготовки створює підґрунтя для формування фахових компетентностей, розвитку педагогічного мислення, ініціативності та креативності. Залучення здобувачів спеціальності А2 Дошкільна освіта до інноваційної діяльності сприяє вихованню свідомих, відповідальних фахівців, які мають сформовану систему професійних і моральних цінностей, здатних реалізовувати себе у сучасному соціокультурному середовищі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Базу сучасних наукових досліджень в Україні, присвячених проблемі інноваційної діяльності становлять праці Р. Гуревич, Л. Даниленко, І. Дичківської, Л. Козак,

І. Коновальчука, О. Красовської, які визначають теоретичні засади, зміст і структуру інноваційної діяльності педагога, шляхи підвищення ефективності освітнього процесу в умовах оновлення освіти.

Отже, актуальність інноваційної спрямованості професійної діяльності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти визначається потребою оновлення змісту, форм і методів організації освітнього процесу. В умовах сьогодення інноваційні педагогічні технології виступають невід'ємним елементом освітньої практики, а готовність до їх застосування є ключовою вимогою до сучасного вихователя. Інноваційна діяльність сприяє не лише підвищенню ефективності педагогічної роботи, а й виступає визначальним чинником професійного зростання та формування компетентного, творчо мислячого фахівця дошкільної освіти.

Мета статті – окреслити вплив інноваційної діяльності на розвиток ключових і фахових компетентностей майбутніх фахівців.

Виклад основного матеріалу. Провідна ідея сучасної дошкільної педагогічної освіти полягає у підготовці вихователя-професіонала, який вирізнятиметься високим рівнем компетентності та професійної мобільності, здатністю до самостійної діяльності та прояву ініціативи, нестандартним мисленням і творчим підходом до організації освітнього процесу, а також формуванням індивідуального методичного стилю з урахуванням потреб та особливостей кожної дитини. Такі вимоги відображаються, зокрема, в аналізі професійних стандартів за спеціальністю «Вихователь закладу дошкільної освіти» [3], що мають бути враховані при розробці змісту освітньо-професійних програм у закладах вищої освіти України для підготовки фахівців із спеціальності А2 Дошкільна освіта.

У сучасних умовах розвитку освіти значну роль у підготовці компетентного вихователя відіграє формування готовності до інноваційної діяльності. Інноваційна спрямованість професійної підготовки передбачає здатність майбутніх вихователів не лише засвоювати традиційні педагогічні підходи, а й активно впроваджувати новітні технології, адаптувати їх до

потреб дітей дошкільного віку, створювати умови для розвитку їхньої творчості, самостійності та соціальної активності.

Формування готовності до інноваційної діяльності включає розвиток професійних компетентностей, які охоплюють педагогічне мислення, здатність до планування та організації освітнього процесу, володіння сучасними методами навчання та виховання, а також уміння оцінювати ефективність застосування інноваційних технологій у практиці роботи з дітьми.

Поняття «інноваційна педагогічна діяльність» визначається як комплексна діяльність, спрямована на створення, впровадження та поширення нових ідей, технологій та підходів у педагогічній теорії та практиці [1]. Вона ґрунтується на усвідомленні практичного педагогічного досвіду та передбачає цілеспрямовану діяльність педагога, зорієнтовану на оновлення і розвиток освітнього процесу з метою досягнення високих результатів, здобуття нового знання та формування якісно іншої педагогічної практики [2].

Інноваційну педагогічну діяльність також можна розглядати як мету й засіб розвитку всіх учасників освітнього процесу та його складових: змісту та цілей освіти, форм і методів навчання, педагогічних технологій і засобів навчання, системи управління закладами освіти та інших елементів освітнього процесу.

У результаті аналізу наукових джерел нами визначено ключові компоненти готовності майбутніх вихователів до інноваційної діяльності:

- мотиваційний компонент – включає мотиви здійснення інноваційної діяльності, позитивне ставлення та пізнавальний інтерес до інновацій у професійній практиці, прагнення активно долучатися до створення, впровадження та поширення педагогічних новацій;

- когнітивний компонент – передбачає наявність системи теоретико-методологічних та психолого-педагогічних знань у галузі дошкільної освіти, а також знань про сучасні інноваційні технології навчання дітей дошкільного

віку. У ряді досліджень цей компонент також розглядається як змістовий, інформаційний або теоретичний [2];

- процесуальний (практичний) компонент – охоплює сформованість умінь і навичок для здійснення інноваційної педагогічної діяльності та їхнє практичне застосування у роботі з дітьми дошкільного віку. В інших дослідженнях цей компонент може називатися виконавчим, конструктивним, діяльнісним або технологічним;

- рефлексійний компонент – реалізується через процеси саморозуміння, самооцінювання, самоінтерпретації та оцінювання діяльності інших [2]. Цей компонент є особливо важливим для безперервного аналізу та самоаналізу інноваційної педагогічної діяльності з метою професійного самовдосконалення та всебічного розвитку дітей дошкільного віку.

Порівняльний аналіз показує, що зазначені компоненти виділяють більшість учених, при цьому у структурі готовності до інноваційної діяльності можуть додаватися специфічні компоненти, залежно від особливостей виду професійної діяльності. Ми поділяємо позицію І. Дичківської [2], що всі компоненти є взаємообумовленими і взаємопов'язаними, а найвищий рівень готовності відповідає творчому рівню.

Таким чином, готовність до інноваційної діяльності може розглядатися як здатність продукувати нові ідеї та реалізовувати їх на практиці, як власні, так і ідеї інших новаторів, при цьому рівень такої готовності може бути різним залежно від особистісних і професійних якостей педагога.

Важливість формування готовності вихователя до здійснення інноваційної та творчої педагогічної діяльності у роботі з дітьми дошкільного віку, а також створення відповідного освітньо-розвивального середовища зумовили впровадження в освітні компоненти завдань інноваційного характеру.

Проілюструємо прикладами завдання, які пропонували здобувачам четвертого курсу спеціальності 012 Дошкільна освіта у процесі вивчення освітньої компоненти «Дошкільна лінгводидактика».

Одним із таких завдань було розроблення авторської лінгводидактичної гри з використанням цифрових технологій (наприклад, у середовищах LearningApps, Wordwall, Genially), спрямованої на збагачення активного та пасивного словника дітей дошкільного віку. Виконання цього завдання передбачало не лише створення змістовно наповненої гри, а й добір адекватних лексичних тем відповідно до вікових особливостей дітей, визначення мети, очікуваних результатів, а також інтеграцію гри в освітній процес. Студенти мали змогу продемонструвати креативність, педагогічну майстерність, уміння застосовувати сучасні цифрові інструменти у лінгводидактиці.

Так, наприклад, студентами були створені ігри: «Подорож країною Слів» (Wordwall) – інтерактивна гра на закріплення назв предметів побуту; «Хто як говорить?» (LearningApps) – вправа для розвитку фонематичного слуху та розширення словника на тему «Тварини»; «Чарівні слова» (Genially) – гра-квест, спрямована на формування культури мовлення та засвоєння ввічливих слів і висловів.

Висновки. Інноваційна діяльність є важливим чинником професійного зростання майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Її реалізація сприяє розвитку педагогічної ініціативи, креативності, здатності до пошуку нових форм і методів організації освітнього процесу. Участь у різних видах інноваційної діяльності дозволяє майбутнім вихователям усвідомити власний професійний потенціал, підвищити рівень самоосвітньої активності та готовності до змін у сучасній системі освіти.

Література

1. Гавриш І. В. Теоретико-методологічні основи формування готовності майбутніх учителів до інноваційної діяльності: автореф. дис. ...докт. пед. наук: 13.00.04. Луганськ, 2006. 44 с.
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.

3. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Наказ №1456 від 21.11.2019 р. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/012-Doshk.osvita-bakalavr.28.07.pdf>

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДУХОВНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ПЕДАГОГА

Алла БОГУШ,
доктор педагогічних наук, професор кафедри
теорії та методики дошкільної освіти
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», м. Одеса (Україна)

*Пам'ятайте, що перед
тим як узятися за виховання
людини, треба самому
зробитися людиною, треба,
щоб у вас самих склався той
взірець, який повинна
наслідувати людина...*

Друга половина XX та XXI століття стали серйозними викликами для освітянського простору України. Активізувалась позитивна мотивація щодо реформування й модернізації усієї системи освіти від її дошкільної ланки до вищої школи в умовах глобалізації та трансформації цифровізації, що призвело до руйнування усталених ціннісних орієнтирів освітянської політики від радепівського шаблону «комуністичне виховання» до перших постулатів духовності.

В Україні прийнято новий Закон «Про дошкільну освіту» (2024 р.), розроблено і впроваджуються підзаконні акти щодо реалізації змісту Закону. Відбулися серйозні зміни в початковій освіті відповідно до Концепції «Нова

ЗМІСТ

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ

Баратюк А.

Віртуальна реальність як інноваційний інструмент професійної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти..... 3

Березовська Л.

Інноваційна діяльність як чинник професійного зростання майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти..... 7

Богуш А.

Сучасні технології духовного розвитку особистості педагога..... 12

Борова В.

Використання чату GPT студентами спеціальності «Дошкільна освіта» в процесі виконання творчих завдань з розвитку мовлення дітей..... 17

Діхтяренко С.

STREAM-освіта у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до дослідно-експериментальної роботи з дітьми старшого дошкільного віку 21

Lysenko O., Y. Kovalchuk

Social-psychological aspects of conflictological counseling..... 26

Lystopad O.

The innovative potential of empowerment pedagogy in training future preschool education specialists in the context of digitalization 30

Маліновська Н.

Формування медіакомпетентності майбутніх фахівців дошкільної та спеціальної освіти засобами діяльності студентської медіагрупи..... 35

Мисик О.

Інтерактивні платформи у формуванні комунікаційної компетентності майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти..... 40

Потапчук Т.

Інтерактивні методи у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти в сучасному інформаційному просторі..... 48

Чекан О., Д. Сікора.

Інноваційні освітні технології логопедичної роботи в дошкільній освіті .. 52

Ющик Л.

Ціннісні установки вихователя як детермінанти взаємодії з батьками дітей раннього віку..... 55

Ясінковська О., Л. Березовська.

Формування готовності майбутніх вихователів до розвитку творчості дітей дошкільного віку 60

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**«СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»**

**Збірник наукових праць
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої
освіти,
аспірантів, молодих учених**

24 жовтня 2025 р.

За загальною редакцією Л. Березовської

ISBN 978-617-8768-09-6

Формат 60х84 1/16. Папір офсетний.
Друк цифровий.
Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 15,11
Наклад 50 прим.

**ВИДАВНИЦТВО
“НАІР”**

Івано-Франківськ, вул. Височана, 18,
Тел. (050) 433-67-93
email: fedorynrr@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
№4191 від 12.11.2011р.

